

Bosna i Hercegovina
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Federacija Bosne i Hercegovine
Federalni zavod za statistiku

Republika Srpska
Republički zavod za statistiku

STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA STATISTIKE BOSNE I HERCEGOVINE 2030

Sarajevo, 2020.

PREDGOVOR

Strateški pravci razvoja Statistike Bosne i Hercegovine 2030, određuju tri glavna smjera službene statistike temeljene na:

- potrebama korisnika,
- unapređenju statističkih poslovnih procesa i
- razvitku održivog institucionalnog okruženja.

Primjetno je da potrebe za informacijama cjelokupnog društva, političkih i ekonomskih aktera stalno rastu. Globalizacija je rezultirala restrukturiranjem društvenih odnosa, tako da se od statističkih institucija zahtijeva pronalaženje novih metoda mjerenja, jasna i vjerodostojna interpretacija rezultata statističkih istraživanja. Potrebe ne samo da su u porastu, već se mijenja i njihov karakter, odnosno raste interes za statistiku koja na kompleksan način opisuje fenomene. Statističke informacije koje proizvodimo osnova su za raspravu, istraživanje i analize, što istovremeno osigurava da se odluke mogu donositi na temelju pouzdanih i objektivnih informacija na svim razinama bosanskohercegovačkog društva.

Iz ovih razloga, posebnu pažnju ćemo posvetiti zadovoljavanju potreba korisnika, povećavajući dostupnost i svijest o uslugama koje pruža Statistika Bosne i Hercegovine.

Proširit ćemo proizvodnju novih i detaljnijih statističkih podataka s ciljem osiguranja proizvodnje statističkih pokazatelja potrebnih za praćenje provedbe Agende za održivi razvoj UN 2030.

Izradu novog zakonodavnog okvira smatramo optimalnim i potrebnim rješenjem s obzirom na potrebu uvođenja novih mjera i instrumenata usklađivanja sustava službene statistike i funkcioniranja službene statistike Bosne i Hercegovine kroz usklađivanje s europskim pravnim okvirom (revidirana Uredba (EU) broj 223/2009 Uredbom (EU) 2015/759 Europskog parlamenta i Vijeća). Izmjena zakonodavstva u oblasti statistike trebala bi biti temeljena na rješenjima navedenim u pomenutim uredbama, uz uvažavanje specifičnosti uređenja sustava službene statistike Bosne i Hercegovine.

Tijekom strateškog razdoblja provesti ćemo dva popisa: Popis stanovništva, kućanstava i stanova (u ciklusu 2020) i Popis poljoprivrede.

Poboljšati ćemo upravljanje kvalitetom, te ćemo pratiti i koordinirati provedbu načela Kodeksa prakse europske statistike i zahtjevati ćemo potpunu usklađenost službene statistike Bosne i Hercegovine sa ovim načelima.

Fokusirati ćemo se na zaštitu povjerljivih podataka i omogućiti sigurnu razmjenu statističkih podataka sa statističkim tijelima EU.

Zalažući se za povećanje efikasnosti procesa, tijekom strateškog razdoblja pojačati ćemo upravljanje statističkom institucijom i standardizirati ćemo proces obrade statističkih informacija. Poboljšanjem efikasnosti proizvodnje i diseminacije statistika modernizirati ćemo proces prikupljanja i proizvodnje statističkih podataka, osigurati ćemo aktivniju i konstruktivniju suradnju sa institucijama javnog i privatnog sektora širenjem uporabe novih izvora podataka. To će doprinijeti smanjenju opterećenja statističkog izvješćivanja i pružanju statističkih informacija korisnicima na brži i praktičniji način.

Nastaviti ćemo sudjelovati u projektima tehničke pomoći i surađivati sa statističkim uredima drugih zemalja.

S poštovanjem,

Vesna Čužić
v.d. ravnatelj

KAZALO

Predgovor	3
I. Strateške odrednice	6
Statistika Bosne i Hercegovine	7
Strategija razvoja Statistike BiH 2020	7
Misija	8
Vizija za 2030	8
Vrijednosti	8
Implementacija sadržaja strateškog dokumenta	8
II. Strateški pravci razvoja	10
1. Službena statistika BiH proizvedena sukladno potrebama korisnika i novim izazovima	11
1.1: Unapređenje statistika koje prikazuju demografske i socijalne promjene	13
1.2: Unapređenje statistika koje prikazuju promjene u ekonomiji	14
1.3: Unapređenje makroekonomskih statistika	14
1.4: Unapređenje statistike poljoprivrede, energije, transporta, znanosti, inovacija i informacijsko-komunikacijskih tehnologija	16
1.5: Unapređenje statistike okoliša, geoprostornih statistika, proizvodnja i diseminacija pokazatelja održivog razvoja	16
1.6: Razvoj diseminacije i komunikacije sa korisnicima	17
1.7: Povećano korištenje sekundarnih izvora podataka u statističkoj proizvodnji	18
2. Unapređenje statističkog poslovnog procesa	19
2.1 Optimizacija statističkog poslovnog procesa	20
2.2 Korištenje inovativnih IKT-a i instrumenata za prikupljanje primarnih podataka	20
2.3 Razvoj i nadogradnja poslužiteljske (serveri) i komunikacijske infrastrukture	21
2.4 Učinkovitije upravljanje procesom diseminacije	21
3. Razvoj održivog institucionalnog okruženja	22
3.1 Usklađivanje službene statistike BiH sa EU pravnim okvirom	23
3.2 Prilagođavanje službene statistike BiH standardima u oblasti upravljanja kvalitetom	23
3.3 Prilagođavanje službene statistike BiH standardima u oblasti zaštite povjerljivih podataka	24
3.4 Jačanje institucionalnih resursa	24
3.5 Jačanje međuinstitucionalnih odnosa	24
III. Pokazatelji rezultata i učinka	25
IV. Rizici provedbe strateških ciljeva	26

I. STRATEŠKE ODREDNICE

Statistika Bosne i Hercegovine

Rezultati Strategije razvoja Statistike Bosne i Hercegovine 2020

Misija

Vizija za 2030

Vrijednosti

Implementacija strategije

STATISTIKA BOSNE I HERCEGOVINE

Statistiku Bosne i Hercegovine karakterizira regionalna decentralizacija koja oslikava administrativno-teritorijalno uređenje zemlje, te značajna funkcionalna centralizacija.

Statističke institucije u Zakonu o statistici Bosne i Hercegovine, definirane kao „nadležna tijela“ za organizaciju, izradu i distribuciju statističkih podataka su: na razini Bosne i Hercegovine - Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, na entitetskoj razini - Federalni zavod za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine i Republički zavod za statistiku Republike Srpske).

Nadležnosti, odgovornosti i međusobni odnosi između Agencije i entitetskih statističkih zavoda uređeni su: Zakonom o statistici BiH (Službeni glasnik BiH, br. 26/04 i 42/04), Zakonom o statistici u FBiH (Službene novine FBiH, br.63/03 i 9/09); Zakonom o statistici RS (Službeni glasnik RS, br. 85/03) i Sporazumom o primjeni jedinstvenih metodologija i jedinstvenih standarda pri izradi statističkih podataka Bosne i Hercegovine (2005).

Centralna Banka Bosne i Hercegovine (CB BiH) je službeni proizvođač statistike na razini Bosne i Hercegovine, u čijoj nadležnosti su monetarne, platne bilance i financijske statistike. Aktivnosti CB BiH kao proizvođača navedenih statistika, regulirane su Zakonom o CB BiH. Odnosi između Agencije i CB BiH su regulirani Memorandumom o razumijevanju između Agencije i CB BiH.

Na državnoj razini, Agencija i CB BiH su jedini službeni proizvođači statistike BiH. Entitetske statističke institucije su pored toga što su proizvođači entitetskih statistika ujedno i proizvođači Statistike Bosne i Hercegovine, jer dostavljaju Agenciji podatke potrebne za implementiranje Statističkog programa Bosne i Hercegovine.

Vijeće za statistiku Bosne i Hercegovine (Vijeće) je uspostavljeno Zakonom o statistici BiH kao savjetodavno tijelo. Vijeće daje mišljenje o pripremi i implementiranju Statističkog programa BiH, funkcioniranju i daljnjem razvoju statistike BiH.

STRATEGIJA RAZVOJA STATISTIKE BOSNE I HERCEGOVINE 2020

Strategija razvoja Statistike Bosne i Hercegovine 2020 odnosila se na šest strateških prioriteta:

1. Poboljšanje učinkovitosti statistike BiH;
2. Jačanje prepoznatljivosti i povjerenja u službenu statistiku;
3. Promoviranje šire uporabe statističkih podataka među korisnicima;
4. Proizvodnja kvalitetne i korisniku „user-friendly“ statistike;
5. Optimizacija procesa i Cilja u statističkom proizvodnom procesu;
6. Poboljšanje i razvoj statističkih oblasti.

Provođenje strategije, odnosno strateških prioriteta praćeno je putem realizacije očekivanih rezultata koji su poslužili kao mjera ostvarenja planiranih aktivnosti.

Nerealizirane aktivnosti iz strateških prioriteta prethodne strategije će svakako biti u fokusu novog strateškog dokumenta.

Također, ukoliko se u tijeku realiziranja aktivnosti iz ovog strateškog dokumenta ukaže potreba za određenim važnijim izmjenama u prioritetima i pravcima razvoja, pristupiti će se revidiranju ove Strategije.

MISIJA

Naša misija je pripremiti i diseminirati vjerodostojne, pouzdane, pravovremene i visokokvalitetne službene statistike potrebne za donošenje odluka i informiranje javnosti o pitanjima od značaja za Bosnu i Hercegovinu.

VIZIJA ZA 2030

Na kraju 2030. godine, jačanjem stručnih i infrastrukturnih kapaciteta, usvajanjem i primjenom najbolje statističke prakse Statistika Bosne i Hercegovine će postići potpunu usklađenost sa međunarodnim statističkim standardima i načelima.

Vizija se sastoji od četiri važna elementa: učinkovitosti, inovativnosti, korisnosti i pouzdanosti.

- Učinkovitost - znači smanjenje administrativnog opterećenja i sposobnost brzog reagiranja na želje korisnika.
- Inovativnost - znači pozitivnu promjenu proizvoda, usluga, procesa i organizacijske kulture Statistike BiH, što značajno povećava kvalitet statistike.
- Korisnost prema korisniku - znači dostupnost, relevantnost i pravovremenost informacija koje nudi Statistika BiH.
- Pouzdanost - znači da službene statistike izrađene od strane statističkih institucija u BiH odražavaju stvarno stanje što objektivnije i dosljedno sukladno međunarodnim standardima.

VRIJEDNOSTI

Naše vrijednosti se temelje na:

- povjerenju i međusobnom poštovanju, kako u unutarnjim odnosima, tako i u odnosima sa partnerima (korisnicima i responentima),
- profesionalnom integritetu poštujući najviše stručne statističke standarde i poštujući statističku povjerljivost,
- komunikaciji i suradnji sa davateljima statističkih informacija, ostalim proizvođačima službene statistike i korisnicima podataka, na učinkovit i transparentan način, doprinoseći svjesnosti, razumijevanju i vjerodostojnosti službene statistike.

IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE

Rukovodstva statističkih institucija u Bosni i Hercegovini pokrenuli su inicijativu za izradu dokumenta: Strateški pravci razvoja Statistike BiH 2030. U izradi dokumenta uvaženi su stavovi svih zainteresiranih strana, odnosno korisnika statističkih podataka, vlasnika administrativnih izvora i proizvođača statistika.

„Strateški pravci razvoja Statistike BiH 2030“ predstavlja najvišu razinu u hijerarhiji planskih dokumenata Statistike BiH. Njegova osnovna uloga je da su pravci razvoja i ciljevi postavljeni na taj način da osiguravaju okvir i osnovu razvoja. Naše glavne ciljeve definirali smo s osvrtom na startnu poziciju u 2020. godini.

Strategija će se provoditi od strane nadležnih statističkih institucija u Bosni i Hercegovini, kao i ostalih proizvođača službene statistike na državnoj i entitetskoj razini.

Strategija će se provoditi sukladno aktivnostima koje će osigurati njeno provođenje.

Godišnji planovi rada opisati će konkretne inicijative koje planiramo svake godine u cilju realizacije same Strategije.

Provođenje formuliranih mjera i postizanje odgovarajućih rezultata moguće je samo ako su na raspolaganju odgovarajuća financijska sredstva, tako da će se prioriteti u izvršavanju planiranih ciljeva također prilagoditi financijskim mogućnostima. Sredstva za zadatke operativnog karaktera zajamčena su trenutnim godišnjim sredstvima. Pored toga, opredijeljeni smo da tražimo dodatna sredstva za razvojne projekte, te da koristimo donatorska i druga sredstva kako bi implementirali započeti razvoj sukladno strateškim ciljevima.

Koordinacija rada, smjernice, praćenje i kontrola izvršenja aktivnosti u Strategiji provodi se od strane Agencije za statistiku BiH sukladno odredbama *Zakona o statistici BiH* i *Sporazuma o primjeni jedinstvenih metodologija i jedinstvenih standarda pri izradi statističkih podataka BiH*.

II. STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA SLUŽBENE STATISTIKE BIH

- 1. Službena statistika BIH proizvedena sukladno potrebama korisnika i novim izazovima**
- 2. Učinkovit statistički poslovni proces**
- 3. Održivo institucionalno okruženje**

1. SLUŽBENA STATISTIKA BOSNE I HERCEGOVINE PROIZVEDENA SUKLADNO POTREBAMA KORISNIKA I NOVIM IZAZOVIMA

Svrha službene statistike je pružiti korisnicima objektivne, pouzdane i pravovremene statističke informacije i pomoći društvu u donošenju odluka, kako na nacionalnim tako i na drugim korisničkim razinama. U okruženju koje se brzo mijenja, pojavljuju se novi statistički fenomeni kojima je potrebna statistička ocjena.

Službena statistika važna je ne samo u nacionalnim, nego i u međunarodnim okvirima, jer omogućava poređenje pojedinih aspekata društvenog i ekonomskog razvoja sa drugim zemljama.

Poseban naglasak u oblasti službene statistike, stavlja se na integraciju sustava službene statistike Bosne i Hercegovine u Europski statistički sustav (ESS), što omogućava uporedivost službenih statističkih rezultata Bosne i Hercegovine, sa podacima država članica EU.

Osnovni strateški cilj u oblasti statistike stanovništva i socijalnih statistika je unapređenje sadržaja podataka o stanovništvu, tržištu rada, obrazovanju, kulturi, zdravstvu, pravosudnoj i rodnoj statistici, osobnoj potrošnji, nejednakostima u raspodeli dohotka, siromaštvu, socijalnoj koheziji i zaštiti koji su neophodni za praćenje standarda i uvjeta i kvaliteta života, kao i socijalne i zdravstvene zaštite.

Osnovni strateški cilj u oblasti makroekonomskih statistika je daljnja harmonizacija Sustava nacionalnih računa sa međunarodnim standardima, a proizvodnja podataka za praćenje makroekonomskih trendova zahtjevati će stalno dopunjavanje sadržaja relevantnih statistika i njihovo međusobno usklađivanje. Nastaviti će se aktivnosti na procesu dalje harmonizacije makroekonomskih statistika koje su u nadležnosti CB BiH s ciljem potpune usklađenosti sa standardima i transmisijским programom EU i djelimično Eurosustava. Pri tome, nastaviti će se suradnja sa Agencijom, entitetskim zavodima za statistiku, ministarstvima financija na državnoj i entitetskoj razini i drugim institucijama. Sukladno strateškim ciljevima EU-a definiranim u strategiji Europa 2020, raditi će se na kontinuiranom nadopunjavanju makroekonomskih statistika kako bi se osiguralo praćenje makroekonomskih trendova i ostvarenje ciljeva definiranih tim dokumentom. Potrebno je kontinuirano razvijati statističku osnovicu potrebnu nositeljima ekonomske vlasti, ali i široj javnosti za valorizaciju ostvarenja ciljeva definiranih Sporazumom o stabilnosti i rastu (Stability and Growth Pact). Unutar makroekonomskih statistika ustrajati će se na kontinuiranoj harmonizaciji podataka o ekonomskoj aktivnosti i povezanim statistikama. Potpunom primjenom transmisijskog programa EU u pogledu obuhvata podataka i pravodobnosti objave omogućiti će se usporedba svih makroekonomskih pokazatelja sa zemljama članicama EU-a i ostalim zemljama.

Osnovni strateški cilj u oblasti ekonomskih statistika je osiguravanje statističkih pokazatelja relevantnih za donošenje mjera ekonomske politike i praćenje ekonomskog razvoja i upoređivanje domaće ekonomije sa ekonomijama drugih zemalja.

Osnovni strateški cilj u oblasti strukturnih statistika je usklađivanje sa standardima EU radi proizvodnje kvalitetnih i pravovremenih podataka o strukturnim karakteristikama poljoprivredne proizvodnje, statistike energije, transporta, znanosti, inovacija i IKT.

Osnovni strateški cilj u oblasti višepodručnih statistika je unapređenje statistike okoliša, geoprostornih statistika, proizvodnja i diseminacija pokazatelja održivog razvoja.

Tijekom strateškog perioda, nastojati ćemo fleksibilno reagirati na potrebe korisnika da dobiju tražene statističke podatke. Imajući u vidu da se potrebe korisnika vrlo brzo mijenjaju, kao i da tražnja za podacima postaje sve izraženija, planira se uspostavljanje stalnog dijaloga sa korisnicima podataka, u cilju boljeg uvida u sadašnje i buduće zahtjeve korisnika za podacima, kao i potrebe za statističkim uslugama. Također, sa korisnicima podataka razvijati će se partnerski odnos, s ciljem da se poveća pravovremenost, raspoloživost i dostupnost rezultata službene statistike.

Pružanjem kvalitetnih, harmoniziranih i pravovremenih službenih statističkih podataka osigurati će se raspoloživost nepristrasnih statističkih podataka za bosanskohercegovačko društvo i ekonomiju.

Diseminacijski proizvodi i usluge će biti efikasnije pripremljeni, što će se postići kroz razvoj inovativne kulture zaposlenih, racionalnim korištenjem resursa, efikasnijim korištenjem IT tehnologije. To će skratiti vrijeme pripreme za diseminaciju statističkih podataka, reducirati sredstva za ovaj dio statističkog procesa i reducirati mogućnost pogreške.

Prilagođavanje rezultata službene statistike različitim skupinama korisnika, zahtijevati će razvoj različite razine dostupnosti podataka. Shodno tome, najširi pristup korisnicima detaljnim bazama podataka biti će omogućen razvojem dinamičke internet stranice, što će omogućiti korištenje podataka na najdetaljnijoj razini. Također, biti će razvijeni novi vidovi publiciranja podataka koji će uključivati vizualizacije, animacije i na taj način prezentirati rezultate službene statistike na razumljiv i jednostavan način. Rezultati službene statistike biti će i distribuirani putem društvenih mreža, mobilnih aplikacija, video zapisa itd.

Obavljati će se stalna obuka korisnika u cilju njihovog upoznavanja s radom i aktivnostima koje se poduzimaju. Namjera je stimulirati javnost ne samo da aktivno sudjeluju u statističkim istraživanjima, nego i da koriste statističke podatke. S tim u vezi formirati će se Odbor korisnika u čijem sastavu će biti predstavnici iz svih skupina korisnika. Posebno će se održavati obuke za predstavnike medija koji će biti obučeni u korištenju statistike, te će se na taj način vijesti u vezi sa socio-ekonomskim stanjem i promjenama temeljiti na najobjektivnijem izvoru informacija.

Uspostaviti će se posebna internet stranica za obuku i educiranje šire javnosti i mladih korisnika statistike i upoznavanje sa svijetom statistike, uz istovremeno podizanje statističke pismenosti šire javnosti.

U prethodnom razdoblju, službena statistika se temeljila isključivo na tradicionalnim izvorima podataka (anketna istraživanja i administrativni izvori), međutim suvremeni tehnološki trendovi mnoge aspekte života pretvorili su u digitalne podatke i time otvorili nove mogućnosti u pogledu razvoja službene statistike.

Pomenuti izvori mogu biti komplementarni tradicionalnim izvorima podataka u cilju poboljšanja pravovremenosti, dostupnosti i ostalih komponenti kvaliteta službene statistike, ali ih još uvijek ne mogu zamijeniti u potpunosti.

Masovni podaci (Big Data) uvesti će se kao izvor podataka prema potrebi, a statističke institucije će zajednički odlučiti koju će tehnologiju koristiti zbog jednostavnije razmjene podataka. Područja za koja bi se ovi podaci mogli koristiti kao izvor podataka mogli bi biti indeks potrošačkih cijena, paritet kupovne moći, potrošnja kućanstava itd. Otvorena pitanja u vezi s pristupom, dozvoljenom uporabom, sigurnošću informacija biti će riješena u uskoj suradnji s vlasnicima masovnih medija, donosiocima odluka i drugim nadležnim institucijama. Ovisno o poslovnim potrebama, razvijati će se i implementirati inovativna informacijska rješenja. Unaprijediti će se metodologije masovne obrade podataka i okvir kvaliteta.

Pored korištenja novih izvora podataka, posebna pažnja biti će posvećena daljem korištenju izvora podataka koji su u posjedu tijela državne uprave i javnih poduzeća u proizvodnji službene statistike, kako bi se smanjili troškovi proizvodnje rezultata službene statistike i opterećenost poslovnih subjekata i građana u dostavljanju podataka putem tradicionalnih statističkih istraživanja i anketa.

Ciljevi koji se žele postići:

Cilj 1.1: Unapređenje statistika koje prikazuju demografske i socijalne promjene

Cilj 1.2: Unapređenje statistika koje prikazuju promjene u ekonomiji

Cilj 1.3: Unapređenje makroekonomskih statistika

Cilj 1.4: Unapređenje statistika u oblasti poljoprivrede, energije, transporta, znanosti, inovacija i informacijsko-komunikacijskih tehnologija

Cilj 1.5: Unapređenje statistike okoliša, geoprostornih statistika, proizvodnja i diseminacija pokazatelja održivog razvoja

Cilj 1.6: Razvoj diseminacije i komunikacije sa korisnicima

Cilj 1.7: Povećano korištenje sekundarnih izvora podataka u statističkoj proizvodnji

CILJ 1.1 - UNAPREĐENJE STATISTIKA KOJE PRIKAZUJU DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE PROMJENE	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Provođenje Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u ciklusu 2020.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proveden Popis stanovništva, kućanstava i stanova u BiH; ✓ Objavljeni ključni podaci o rezidentnoj populaciji, kućanstava i stanovima.
Aktivnosti na ispunjenju uvjeta za prelazak s tradicionalnog na registarski popis stanovništva, kućanstava i stanova nakon ciklusa 2020.	✓ Iniciranje od strane statističkih institucija uspostave odgovarajućih registara (potrebnih za registarski popis stanovništva) za koje su prema zakonskoj regulativi nadležne druge institucije.
Poboljšanje kvaliteta podataka uz ostvarenje potpunog obuhvata podataka statistike vanjskih migracija i statistike azilanata, boravišnih dozvola i ilegalnih migracija.	✓ Statistika o migracijskim tokovima stanovnika BiH proizvedena sukladno EU regulativom 862/2007 uz potpunu primjenu administrativnih propisa iz ove oblasti.
Provođenje anketnih istraživanja iz oblasti statistike tržišta rada u redovitoj dinamici (prema međunarodnim preporukama).	✓ Objavljeni svi relevantni pokazatelji iz anketnih istraživanja i podaci redovito dostavljeni Eurostatu u propisanom formatu.
Usklađivanje svih statistika tržišta rada sa zahtjevima EU (SES, LCI, JVS).	✓ Proizvodnja svih zahtjevanih pokazatelja statistike tržišta rada i dostavljanje Eurostatu.
Provođenje anketnih istraživanja iz oblasti statistike životnog standarda i uvjeta u redovitoj dinamici (prema međunarodnim preporukama).	✓ Objavljeni svi relevantni pokazatelji iz anketnih istraživanja i podaci redovito dostavljeni Eurostatu u propisanom formatu.
Poboljšanje sadržaja iz oblasti statistike zdravstva (financijske i nefinancijske).	✓ Objavljivanje podataka o potrošnji u zdravstvu po namjenama zdravstvene zaštite, izvorima financiranja, pružateljima usluga, tekućim izdacima, izvorima financiranja, koji su sukladni Međunarodnom klasifikacijom za zdravstvene račune.
Razvoj statistike nasilja u obitelji.	✓ Objavljena statistika nasilja u obitelji koja pokriva slučajeve nasilja, počinitelja nasilja, nasilja prijavljenog policiji, žrtvama nasilja i pomoći koja je pružena žrtvama nasilja.
Poboljšanje sadržaja podataka iz oblasti statistike	✓ Unaprijeđen sadržaj i proizvedeni novi pokazatelji

obrazovanja i izrada novih pokazatelja.	statistike obrazovanja; ✓ Proizvedeni i dostavljeni pokazatelji o obrazovanju prema upitniku UOE (zajednički upitnik OECD, UNESCO).
Poboljšanje i proširenje sadržaja podataka iz oblasti rodne statistike.	✓ Razvoj indeksa o rodnoj ravnopravnosti u cilju postizanja uporedivosti sa podacima drugih zemalja.

CILJ 1.2 - UNAPREĐENJE STATISTIKA KOJE PRIKAZUJU PROMJENE U EKONOMIJI

Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Proizvodnja kratkoročnih mjesečnih indeksa statistika usluga.	✓ Objavljeni mjesečni indeksi prometa uslužnih djelatnosti (područja H-N EVRK Rev. 2).
Proizvodnja detaljnijih strukturnih poslovnih statistika.	✓ Objavljeni detaljni setovi podataka strukturnih poslovnih statistika.
Izrada indeksa mjesečnog prometa poduzeća koja se bave trgovinom na veliko i malo, popravkom motornih vozila i motocikala u stalnim cijenama.	✓ Objavljeni indeksi (područja G 45 i G46. EVRK Rev. 2) u stalnim cijenama.
Izrada indeksa proizvodnje u uslužnim djelatnostima.	✓ Objavljeni mjesečni indeks proizvodnje u uslužnim djelatnostima (područja H-N EVRK Rev. 2).
Proizvodnja indeksa proizvođačkih cijena usluga za nove uslužne djelatnosti.	✓ Objavljeni tromjesečni indeksi proizvođačkih cijena usluga.
Unapređenje statistika o stranim podružnicama i izravnim stranim investicijama.	✓ Objavljene detaljnije statistike o stranim poduzećima koje kontroliraju bh. pravne osobe. ✓ Objavljeni statistički podaci o konsolidacijama i akvizicijama.
Profiliranje skupina poduzeća i uvođenje statističke jedinice koja odgovara definiciji poduzeća koje je postavila EU.	✓ Statistički registar poslovnih subjekata je dopunjen statističkom jedinicom koje odgovara definiciji koju je postavila EU - Poslovne statistike se proizvode na temelju statističke jedinice koja odgovara ovoj definiciji poduzeća.
Implementacija okvirne regulative za integraciju poslovnih statistika – FRIBS.	✓ Potpuna implementacija nove FRIBS regulative za kratkoročne poslovne statistike (obuhvat, statistička jedinica, periodika i objava detaljnih setova podataka kratkoročnih poslovnih pokazatelja).

CILJ 1.3 - UNAPREĐENJE MAKROEKONOMSKIH STATISTIKA

Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Aktivnosti usmjerene na razvoj sektorskih računa.	✓ Izrađena i objavljena sektorizacija institucionalnih jedinica. Uspostavljeni godišnji sektorski računi.
Izrada Harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (HICP) i metodološka unapređenja indeksa potrošačkih cijena sukladno EU zahtjevima.	✓ Objavljen Harmonizirani indeks potrošačkih cijena (HICP) sukladno EU zahtjevima.
Razvoj Regionalnih računa	✓ Proizvedeni pokazatelji kao rezultat uspostave Regionalnih računa - BDV BDP po stanovniku investiciona aktivnost i zaposlenost na razini regiona.
Unapređenje kompilacije tekućeg računa platne	✓ Kompilirana statistika platne bilance

bilance u oblasti statistike usluga, primarnog i sekundarnog dohotka.	harmonizirana sa EU standardima i zahtjevima Eurostata.
Kompilacija i diseminacija statistike međunarodne trgovine uslugama (ITSS) na godišnjoj razini sukladno važećom metodologijom (BPM, EBOPS, MSITS) i zahtjevima Eurostata (Vademecum - Međunarodna trgovina uslugama i doznake).	✓ Kompilirana statistika međunarodne trgovine uslugama harmonizirana sa EU standardima i zahtjevima Eurostata te diseminirana u SDMX formatu Eurostatu.
Razvoj kompilacije i diseminacije tokova, stanja i dohotka izravnih investicija u cilju uspostavljanja redovitog izvješćivanja statistike stanja, tokova i dohotka DI prema Eurostatu u rokovima i formi koji su sukladni EU regulativama i zahtjevima.	✓ Kompilirana statistika tokova i stanja izravnih investicija harmonizirana sa EU standardima i zahtjevima Eurostata te diseminirana u SDMX formatu Eurostatu.
Razvoj kompilacije i diseminacije statistike međunarodne investicijske pozicije (IIP), uključujući i izvješća o ostalim ekonomskim tokovima, sukladno važećom metodologijom (BPM) i zahtjevima Eurostata.	✓ Kompilirana statistika međunarodne investicijske pozicije harmonizirana sa EU standardima i zahtjevima Eurostata te diseminirana u SDMX formatu Eurostatu.
Razvoj sustava prikupljanja podataka putem aplikativnog rješenja za elektroničko prikupljanje podataka putem internet stranice.	✓ Instalirana i u uporabi sustavna aplikacija za prikupljanje podataka putem internet stranice.
Implementacija kompilacije statistike vladinih financija sukladno ESA 2010 metodologijom.	✓ Redovita i pravovremena transmisija podataka o vladinim financijama sukladno EDP notifikacijom i transmisijom programom.
Razvoj statistike finansijskih računa i transmisija prema zahtjevima Eurostata.	✓ Redovita transmisija tromjesečnih i godišnjih finansijskih računa sukladno EU zahtjevima.
Implementacija preporuka iz MMF-og Priručnika i vodiča za monetarnu i finansijsku statistiku iz 2016.	✓ Usklađivanje sa važećim standardima statističkog izvješćivanja zemalja članica MMF-a i sa ESA 2010.
Daljnji razvoj statistike monetarnog i ostalog finansijskog sektora i sa ciljem potpune usklađenosti sa statistikom finansijskog sektora definiranom od strane Europske centralne banke.	✓ Potpuna usklađenost sa metodologijama Europske centralne banke i europskim standardima statističkog izvješćivanja.
Unapređenje IT rješenja za adekvatnu realizaciju strateških ciljeva i punu pokrivenost postojećih statistika kao i odgovarajuću tehničku pomoć u vidu edukacija, radnih skupina, misija i slično.	✓ Efikasnija proizvodnja statistike, bolja točnost i skraćeno vrijeme potrebnog za kompilaciju i diseminaciju statistike.
Unapređenje statistike kamatnih stopa do potpune usklađenosti sa zahtjevima ECB i razvoj statistike kamatnih stopa na vladine hartije od vrijednosti.	✓ Potpuno usklađivanje sa EU standardima u oblasti statistike kamatnih stopa.
Prelazak sa GDDS (General Data Dissemination Standard) na SDDS (Special Data Dissemination Standard) i SDD+.	✓ Implementacija i provođenje SDDS standarda sa preciznom objavom podataka i svim pratećim metapodacima.

CILJ 1.4 - UNAPREĐENJE STATISTIKA U OBLASTI POLJOPRIVREDE, ENERGIJE, TURIZMA, TRANSPORTA, ZNANOSTI, INOVACIJA I INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Provođenje Popisa poljoprivrede u BiH.	✓ Objavljeni rezultati Popisa poljoprivrede.
Usklađivanje statistike poljoprivrede sa standardima Europskog statističkog sustava.	✓ Proizvedeni harmonizirani podaci o strukturnim istraživanjima, biljnoj proizvodnji, stočarstvu, ribarstvu, šumarstvu i agromonetarynim statistikama.
Unapređenje statistike cijena outputa i inputa u poljoprivredi.	✓ Ažurirane liste reprezentativnih proizvoda i metoda prikupljanja podataka.
Daljnji razvoj statistike energije sukladni izmjenama i dopunama Regulative (EZ) o statistici energije br. 1099/2002 i zahtjevima EnZ.	✓ Harmonizirana statistika u cilju ispunjavanja EU zahtjeva u ovoj oblasti.
Daljnji razvoj statistike transporta u skladu sa zahtjevima Okvirne strategije za transport BiH i zahtjevima Eurostat-a.	✓ Harmonizirana statistika u cilju ispunjavanja EU zahtjeva u ovoj oblasti.
Unapređenje statistike znanosti, tehnologije, inovacija i informacijsko-komunikacijskih tehnologija sukladno ciljevima Digitalne agende za Zapadni Balkan.	✓ Definirani podaci za praćenje stanja različitih segmenata digitalne transformacije društva.
Anketa o privatnim i poslovnim putovanjima.	✓ Objavljeni rezultati ankete.
Proizvodnja satelitskih računa u oblasti statistike turizma.	✓ Objavljeni zahtjevani setovi tablica satelitskih računa u oblasti statistike turizma.

CILJ 1.5 - UNAPREĐENJE STATISTIKE OKOLIŠA, GEOPROSTORNIH STATISTIKA, PROIZVODNJA I DISEMINACIJA POKAZATELJA ODRŽIVOG RAZVOJA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Proizvodnja pokazatelja zaštite okoliša	✓ Proizvedeni i diseminirani pokazatelji zaštite okoliša koje je definirala Europska agencija za okoliš EEA, Eurostat, UNECE.
Proizvodnja ekonomskih računa okoliša	✓ Proizvedeni podaci o investicijama, izdacima u zaštitu okoliša, okolišnim taksama i porezima povezanim sa ekonomskim aktivnostima, sukladno SEEA klasifikacijom.
Proizvodnja fizičkih računa okoliša	✓ Razvijeni fizički računi okoliša, statistički okvir sastavljen od sveobuhvatnog niza tablica i računa koji opisuju odnos između okoliša i ekonomije.
Izrada Nacionalne klasifikacije teritorijalnih jedinica za statistiku (NKTJS), usklađena sa Klasifikacijom prostornih jedinica za statistiku Europske unije (NUTS).	✓ Objavljena Nacionalna klasifikacije teritorijalnih jedinica za statistiku (NKTJS). Proizvedeni regionalni pokazatelji za razinu NUTS 2 (statistika tržišta rada, poljoprivrede, poslovne statistike, energije, transporta, okoliša, znanosti i tehnologije, turizma, zdravstva, obrazovanja, stanovništva).
Mapiranje dostupnosti podataka za SDG	✓ Dostupna SDG kontrolna matrica za Bosnu i

pokazatelje.	Hercegovinu.
Proizvodnja statistike za ciljeve održivog razvoja (SDG pokazatelji) i za potrebe globalnog izvješćivanja (UN), kao i za potrebe izvješćivanja EU i UNECE.	✓ Izrađeni pokazatelji ciljeva održivog razvoja za BiH.
Daljnji rad na prikupljanju podataka za JIE 2020 pokazatelji.	✓ Izrađeni pokazatelji JIE 2020 za BiH.

CILJ 1.6 - RAZVOJ DISEMINACIJE I KOMUNIKACIJE SA KORISNICIMA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Razvoj koncepcije elektroničkog statističkog godišnjaka Bosne i Hercegovine.	✓ Proizvedena i publicirana elektronička verzija Statističkog godišnjaka BiH.
Organizacija testiranja upotrebljivosti internet portala sa glavnim korisničkim skupinama.	✓ Rast indeksa interesa javnosti u službenu statistiku BiH i usluge koje pruža statistika BiH.
Identifikacija statističkih istraživanja čije trajanje ukupne provedbe i diseminacije (na osnovu obavljenih analiza) bi se moglo skratiti.	✓ Skraćeno vrijeme provedbe i diseminacije godišnjih, tromjesečnih i mjesečnih statističkih podataka na internet portalu.
Obogaćivanje internet stranica novim sadržajima.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostupnost statističkih podataka u pristupačnim oblicima i formatima prema potrebama korisnika (online baze podataka, interaktivni grafikoni, infografike, geografske mape i sl.). ✓ Uspostava user-friendly interaktivnog internet portala bhas.gov.ba.
Povećanje dostupnosti, otvorenosti i uporabe službenih statističkih podataka.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Formiranje setova podataka iz različitih oblasti i publiciranje pod licencom otvorenih podataka sukladno shemom implementacije 5 zvjezdica. ✓ Izrada edukacijskih alata, interakcija sa korisnicima i promidžbeni događaji
Aktivna komunikacija putem društvenih medija <i>Facebook i Twitter</i> sukladno Strategijom online komunikacija.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pružene real time informacije o objavama svim zainteresiranim korisnicima društvenih medija. ✓ Omogućavanje transparentne interaktivne komunikacije približavanjem statističkih informacija svim korisnicima korištenjem novih alata (infografike).
Redovita procjena korisničkih potreba.	✓ Formiran Odbor korisnika u cilju sagledavanja potreba za rezultatima službene statistike.
Uključivanje zahtjeva korisnika kroz višegodišnji Statistički program - Korištenje mišljenja korisnika u razvoju proizvodnje podataka.	✓ Na temelju rezultata procjene potrebno je revidirati Planove rada i višegodišnje Statističke programe uključivanjem statistika na temelju novih potreba korisnika.
Obuka korisnika u cilju boljeg razumijevanja statistike.	✓ Obuka korisnika održana najmanje dva puta godišnje.
Izrada edukacijskih materijala (animirani video, interaktivne internet brošure, igrice).	✓ Edukovana opća javnost u oblasti statistike, kojom želimo povećati statističku pismenost, potaknuti uporabu podataka i razvoj inovativnih rješenja.
Organizacija radionica za predstavnike medija.	✓ Organizirana najmanje jedna kreativna radionica godišnje.

CILJ 1.7 - POVEĆANO KORIŠTENJE SEKUNDARNIH IZVORA PODATAKA U STATISTIČKOJ PROIZVODNJI	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Istražiti i iskoristiti potencijal masovnih podataka (Big Data) pri proizvodnji službene statistike.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uvođenje masovnih podataka (Big Data) kao sekundarnog izvora za proizvodnju statističkih podataka. ✓ Otvorena pitanja u vezi s pristupom, dozvoljenim korištenjem, informatičkom sigurnošću masovnih podataka riješena u uskoj suradnji sa vlasnicima masovnih podataka i drugim ovlaštenim institucijama. ✓ S obzirom na poslovne potrebe, razviti će se i implementirati inovativna informatička rješenja koja će moći odgovoriti zahtjevima za uporabu i korištenje masovnih podataka.
Identifikacija statističkih oblasti u kojima bi se mogli koristiti novi izvori masovnih podataka.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Masovni podaci (Big Data) se koriste kao izvor podataka pri izradi indeksa potrošačkih cijena, pariteta kupovne moći, statistike slobodnih radnih mjesta, izdataka za potrošnju kućanstava itd. ✓ Suradnja s proizvođačima masovnih podataka (npr. trgovina na malo, telekomunikacijske kompanije, društveni mediji, itd) o korištenju podataka u proizvodnji statistika.
U novi tekst Zakona o statistici uvesti posebne odredbe o: pravu na pristup administrativnim izvorima podataka; obvezi dostavljanja ovih podataka bez pozivanja na posebne odredbe o povjerljivosti; dostavljanju bez naknade; pravu na modificiranje podataka sukladno zvaničnim definicijama i drugim standardima koji se primjenjuju u službenoj statistici i u međunarodnoj statističkoj praksi.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Usvojen novi Zakon o statistici koji sadrži posebne odredbe vezano za pristup administrativnim izvorima/podacima.
Suradnja i partnerstvo s ministarstvima, institucijama i drugim tijelima izvršne vlasti koji podržavaju registre podataka i baze podataka radi razmjene informacija između institucija i korištenja administrativnih izvora u statističke svrhe.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uspostavljeni pravni (sporazumi) i tehnički uvjeti za razmjenu podataka s vlasnicima administrativnih izvora. ✓ Uspostavljen i primjenjen transparentan i učinkovit mehanizam za osiguranje zaštite povjerljivosti podataka iz administrativnih izvora.
Integriranje podataka korištenih iz primarnih statističkih i sekundarnih administrativnih izvora (registara) s fokusom na implementiranje metoda povezivanja ovih podataka.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učinkovita integracija administrativnih izvora podataka u statistički proces.

2. UNAPREĐENJE STATISTIČKOG POSLOVNOG PROCESA

Provođenje strateških ciljeva ne može se odvojiti od efikasnosti organizacije u instituciji, sustavnog pristupa zadacima na razini institucije i zaposlenika, praćenja procesa i brzine provedbe promjena.

Zalažući se za povećanje učinkovitosti procesa, tijekom strateškog razdoblja primjenjivati ćemo inovativna rješenja, prilagoditi organizacijsku strukturu, ojačati upravljanje institucijom, standardizirati proces proizvodnje statističkih informacija i poboljšati učinkovitost statističke proizvodnje i diseminacije.

Posljednjih godina tehnološki napredak i zahtjevi korisnika su se znatno promijenili, što se nužno odrazilo i na prirodu statističkih istraživanja, tako da se pored visokog kvaliteta rezultata službene statistike, postavljaju i novi izazovi koji proizlaze iz promjene pristupa proizvodnje službene statistike i stvaranju višedimenzionalnih baza podataka. Sukladno tim, u narednom razdoblju će se raditi na re-dizajniranju informacijsko-komunikacijskog okvira, razvojem novih tehnika za prikupljanje, obradu, objavljivanje i dokumentiranje rezultata službene statistike. Korištenje novih izvora podataka, kao i nastavku rada na korištenju administrativnih izvora podataka, zahtijeva razvijanje novih metoda u prikupljanju, obradi, analizi podataka kako bi se garantirao kvalitet sukladno principima Kodeksa prakse službene statistike. To podrazumijeva uvođenje novih tehnika u prikupljanju podataka (CATI, CAWI, Web scraping, Web scanning itd) kroz nove investicije u IT sustav za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju podataka.

Način prikupljanja podataka prilagoditi će se modernim informatičkim mogućnostima, kao i potrebama i karakteristikama promatrane populacije. Za dobivanje podataka od poslovnih subjekata glavna metoda biti će elektroničko prikupljanje podataka. Upitnici i drugi instrumenti za prikupljanje podataka biti će jasni, testirani i objavljeni prije početka prikupljanja podataka.

Uvođenje suvremenih IT rješenja u svim fazama statističkog procesa u vremenu brzog informacijskog napretka, kao i u uvjetima globalizacije, predstavlja neophodnost, kako bi se povećala brzina i kvalitet u prikupljanju podatka, iskoristili novi raspoloživi izvori podataka. Stoga, je potrebno izvršiti nabavku suvremenih licenciranih softverskih paketa za obradu i skladištenje podataka, kao i druge opreme koja je neophodna za osuvremenjavanje postojećeg procesa.

Proračunska ograničenja predstavljaju dodatni zahtjev za veću isplativost u prikupljanju i obradi podataka, zahtijevajući uvođenje optimalnih metoda prikupljanja podataka, koristeći moderna informacijsko-komunikacijska rješenja gdje je to moguće.

Razvijati fleksibilnu IT infrastrukturu i tehničke standarde radi jednostavnijeg i efikasnijeg prikupljanja i obrade, objavljivanja i dokumentiranja rezultata službene statistike, prema Generičkom modelu statističkog poslovnog procesa (GSBPM). Uspostavljanjem ovako definiranog IT sustava, unaprijediti će se pravovremenost i relevantnost službene statistike, efikasnost, smanjiti opterećenost ispitanika integracijom podataka iz administrativnih izvora podataka i razmjenom statističkih podataka između domenskih statistika.

Postupci će biti podržani metapodacima, transparentnim i u najvećoj mogućoj mjeri automatiziranim. Koristiti će se usklađeni pojmovi, klasifikacije i definicije varijabli i moderna metodološka rješenja. Korištenjem najnovije tehnologije i razvojem inovativnih IT rješenja, informacijsko-komunikacijska infrastruktura i tehnologija omogućiti će visoko funkcionalni, sposoban informacijski sustav za provedbu statističkog procesa.

Kao poseban dio sustava, razvijati će se i sustav za prijenos podataka i metapodataka EUROSTAT-u, kao i diseminacijske baze podataka za „open data“.

Razvoj integriranog IT sustava u narednom razdoblju zahtjevati će i investicije u IT infrastrukturu, koja se odnosi na prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Intenzivno će se raditi na prebacivanju poslovanja u cloud rješenja kao aktuelna, sukladno zakonskim okvirom.

Ciljevi koji se žele postići:

Cilj 2.1: Optimizacija statističkog poslovnog procesa

Cilj 2.2: Korištenje inovativnih IKT-a i instrumenata za prikupljanje primarnih podataka

Cilj 2.3: Razvoj i nadogradnja poslužiteljske (serveri) i komunikacijske infrastrukture

Cilj 2.4: Učinkovitije upravljanje procesom diseminacije

CILJ 2.1 - OPTIMIZACIJA OPĆEG STATISTIČKOG POSLOVNOG PROCESA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Uvođenje i primjena Generičkog modela statističkog poslovnog procesa (GSBPM) koji služi za opisivanje i dokumentiranje statističkog istraživanja na standardan i usklađen način.	✓ Opisana i dokumentirana sva statistička istraživanja primjenom Generičkog modela statističkog poslovnog procesa (GSBPM).
Uspostavljanje Generičkog modela statističkog poslovnog procesa (GSBPM) kojim se podstiče integracija statističkog sustava primjenom modela kvaliteta u svim procesima statističke proizvodnje.	✓ Modernizirani statistički proizvodni procesi, integrirani standardni metapodaci, harmonizirana informatička infrastruktura i osiguran okvir za procjenu i poboljšanje kvaliteta procesa.
Osiguranje učinkovite informacijske podrške.	✓ Korištenje open source alata i rješenja.

CILJ 2.2 - KORIŠTENJE INOVATIVNIH IKT INSTRUMENATA ZA PRIKUPLJANJE PRIMARNIH PODATAKA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Razvoj internetskih aplikacija za unos podataka i širu uporabu elektroničkih obrazaca.	✓ Statistika modernizirana sukladno međunarodnim standardima koji osiguravaju jednoobrazan statistički postupak; riješeni su problemi kompatibilnosti podataka. Najmanje 15 posto respodenata podnosi statističke podatke elektroničkim putem.
Razvoj informacijskog sustava korištenjem odobrenih standarda za dostavljanje i diseminaciju statističkih podataka, na primjer SDMX	✓ Razvijena SDMX struktura za slanje podataka preko e-Damis internet portala.
Primjena inovativnih metoda prikupljanja podataka u anketama (CATI, CAPI, CAWI), kao i korištenje tableta i mobilnih uređaja za prikupljanje podataka (razvoj i implementacija aplikacija za mobilne uređaje).	✓ Povećanje broja statističkih istraživanja (anketa) koja se prikupljaju primjenom novih tehnoloških rješenja.

CILJ 2.3 - RAZVOJ I NADOGRADNJA POSLUŽITELJSKE (SERVERI) I KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Nabavka poslužitelja (servera), sustava za pohranu podataka, komunikacijske opreme za opskrbu brzih i pouzdanih mreža.	✓ Poboljšano upravljanje informatičkom infrastrukturom: upravljanje konfiguracijama, upravljanje incidentima i problemima, upravljanje IT operacijama.
Uvođenje inovativnih osobnih uređaja (opreme) na radna mjesta.	✓ Osigurana integrirana hardverska struktura osobnih računara postupnom zamjenom ili nadogradnjom istrošene opreme, podržavajući najnoviji softver operativnog sustava.
Razvoj integriranog IT rješenja za unos statističkih podataka, validaciju i obradu za ankete kućanstava, uz korištenje prijenosne opreme za snimanje statističkih podataka i poboljšano izvješćivanje statističkih podataka iz kućanstava bazirano na internet rješenju, putem Interneta.	✓ Povećanje broja statističkih istraživanja koja koriste integrirano IT rješenje za unos, validaciju i obradu podataka.

CILJ 2.4 - UČINKOVITIJE UPRAVLJANJE PROCESOM DISEMINACIJE	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Modernizacija upravljanja metapodacima	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Razvijen je model za izradu opisa metapodataka. ✓ Kreiran je repozitorij metapodataka za proizvodnju, opis, pohranu, diseminaciju i arhiviranje metapodataka. ✓ Razmjena metapodataka između statističkih institucija u cilju efikasnijeg rada i unapređenja znanja.
Revizija i optimizacija procesa pripreme odgovora na upite za statističke informacije.	✓ Skraćeno prosječno vrijeme davanje odgovora na upit za statističke podatke.
Uspostavljanje integralne i centralizirane online diseminacijske baze podataka (Data Warehouse) bazirane na SDMX konceptu i standardima koja bi našim eksternim korisnicima bila dostupna 24/7	✓ Korisnicima omogućen pristup statističkim podacima u tabelarnom obliku kao i mogućnost samostalnog generiranja tablica (sa predefiniranim varijablama) i export istih u neki od standardnih elektoničkih formata za daljnju obradu i analizu.

3. RAZVOJ ODRŽIVOG INSTITUCIONALNOG OKRUŽENJA

Institucionalni okvir i okruženje značajno utječu na učinkovitost i vjerodostojnost statističke institucije koja razvija, proizvodi i diseminira pouzdanu statistiku.

U svrhu uspostave efikasnog i racionalnog sustava službene statistike koji će biti u stanju odgovoriti potrebama korisnika neophodno je osigurati adekvatan pravni okvir. Izmjena zakonodavstva se postavlja kao imperativ s obzirom na potrebu uvođenja novih mjera i instrumenata za uvođenje jednostavnijeg normativnog rješenja organizacije i funkcioniranja sustava službene statistike BiH kroz usklađivanje s europskim pravnim okvirom, uvažavajući postojeću ustavnu strukturu i organizaciju statističkog sustava.

Razvijajući povjerenje u Statistiku Bosne i Hercegovine i općenito službenu statistiku, poboljšati ćemo dostupnost i svijest o uslugama koje nudimo i ojačati interinstitucionalnu suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Nastojati ćemo da zaposlenici aktivno sudjeluju u poboljšanju statističkih aktivnosti, razmjeni najboljih praksi, produktivnim raspravama, kao i osobni i profesionalni razvoj.

Nastojeći povećati društvenu odgovornost statističke institucije, kreirati ćemo atraktivno i prijateljsko okruženje za zaposlenike. Suradnjom u međunarodnom okruženju službena statistika BiH biti će partner u razvoju statistika na europskoj i globalnoj razini. Svoje aktivnosti ćemo usmjeriti na razvoj novih znanja i metoda i na razmjenu dobre prakse. Uključivati ćemo se u što više međunarodnih aktivnosti, jer je ovo prilika za stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji, jačanju kapaciteta timskog rada i projektnog rada, upoznavanju sa izazovima multikulturalizma, proširivanju pogleda izvan lokalnog okruženja i stjecanju dubinskih i novih znanja.

Cilj Statistike BiH je podsticati razvoj službene statistike u pravcu usklađivanja metodologija i standarda s međunarodnim standardima. Kontinuirano će se provoditi usklađivanje sa zahtjevima statističkog sustava EU u pogledu broja statističkih pokazatelja i primijenjene metodologije.

Službena statistika BiH i implementacija operativnih ciljeva će se temeljiti na načelima Kodeksa prakse europske statistike, koji će u potpunosti biti inkorporirani u novi Zakon o službenoj statistici BiH, a to su: profesionalna neovisnost; koordinacija i suradnja; mandat za prikupljanje podataka; adekvatnost resursa; posvećenost kvalitetu; povjerljivost statističkih podataka; nepristrasnost i objektivnost; dobra metodologija; odgovarajuće statističke procedure; smanjenje opterećenosti izvještajnih jedinica; troškovna učinkovitost; relevantnost; točnost i pouzdanost; pravovremenost i preciznost; skladnost i uporedivost, kao i dostupnost i jasnost podataka.

Djelatnost statistike temelji se na znanju, tako da je osoblje ključno za postizanje ciljeva navedenih u ovoj strategiji. Statističko osoblje i dalje će biti učinkoviti, kreativni, fleksibilni, usredotočeni na pronalaženje rješenja, radeći u kolegijalnom duhu i doprinoseći radu i razvoju službene statistike.

Što se tiče ljudskih resursa, posebna pažnja će biti usmjerena na pružanje znanja i vještina potrebnih za rad u modernoj statističkoj instituciji, odgovarajućoj organizaciji rada i liderstvu. Iz ovih razloga koristiti će se *Opći model generičkih aktivnosti za statističke organizacije (GAMSO)* koji opisuje i definira aktivnosti koje se odvijaju u tipičnoj organizaciji koja proizvodi službenu statistiku. Ovaj model proširuje i dopunjuje *Opći model statističkih poslovnih procesa (GSBPM)* dodavanjem dodatnih aktivnosti potrebnih za podršku statističke proizvodnje. Model će prije svega poslužiti kao temelj za planiranje resursa institucije, kao temelj za mjerenje troškova izrade službene statistike na način koji se može uporediti između statističkih organizacija, kao alat za pomoć u procjeni spremnosti institucije za provedbu različitih aspekata modernizacije i kao podrška sustavu upravljanja rizicima.

Ciljevi koji se žele postići:**Cilj 3.1:** Usklađivanje službene statistike BiH sa EU pravnim okvirom**Cilj 3.2:** Prilagođavanje službene statistike BiH standardima u oblasti upravljanja kvalitetom**Cilj 3.3:** Prilagođavanje službene statistike BiH standardima u oblasti zaštite povjerljivih podataka**Cilj 3.4:** Jačanje institucionalnih resursa**Cilj 3.5:** Jačanje međuinstitucionalnih odnosa

CILJ 3.1 - USKLAĐIVANJE SLUŽBENE STATISTIKE BIH SA EU PRAVNIM OKVIROM	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Izrada novog teksta Zakona o službenoj statistici Bosne i Hercegovine	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zakon o službenoj statistici je usvojen i objavljen u službenim glasilima BiH. ✓ Zakon se primjenjuje na svu službenu statistiku, uvažavajući postojeću ustavnu strukturu i organizaciju statističkog sustava. ✓ U zakon uključen set europskih zakonodavnih zahtjeva u vezi s povećanjem neovisnosti, kvaliteta i koordinacije službene statistike. ✓ Novim zakonom uspostavljen fleksibilniji okvir za prikupljanje podataka koji otvara mogućnost prikupljanja podataka o novim temama od značaja za društvo.
Provođenje Kodeksa prakse europske statistike	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stalni rast implementiranih aktivnosti sukladno evaluacionim standardima definiranim principima Kodeksa prakse europske statistike, predloženih u redovitim izvješćima sa misije procjene (Peer Review).
Usklađivanje metodologija statističkih istraživanja sa relevantnim metodološkim okvirom i konceptom kvaliteta EU (definiranih EU regulativima za pojedine domenske statistike).	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Veća dostupnost rezultata službene statistike u statističkim bazama Eurostat i UN (za potrebe globalnog izvješćivanja).

CILJ 3.2 - PRILAGOĐAVANJE SLUŽBENE STATISTIKE BIH STANDARDIMA U OBLASTI UPRAVLJANJA KVALITETOM	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Primjena modela upravljanja kvalitetom sukladno načelima Potpunog upravljanja kvalitetom (TQM-Total Quality Management), te implementacija Zajedničkog okvira za procjenu (CAF-Common Assesment Framework) alata koji služi za samoprocjenu kvaliteta inspiriran modelom izvrsnosti EFQM, ili ISO 2001 standard.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Implementacija elementa Total Quality management (TQM) definiranih Politikom kvaliteta službene statistike BiH, koji predstavljaju zajednički okvir kvaliteta Evropskog statističkog sustava. ✓ Izvršena samoprocjena korištenjem CAF-a. ✓ Realizirana poboljšanja u Agenciji na temelju Akcionog plana.
Provođenje Internog audita kvaliteta statističkog procesa i proizvoda - prema GSBPM.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Proveden audit kvaliteta (prema GSBPM) za određen broj statističkih istraživanja.
Izrada standardiziranih izvješća o kvalitetu za statistička istraživanja.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pripremljena i objavljena izvješća o kvalitetu za sva statistička istraživanja.
Provođenje istraživanja o zadovoljstvu korisnika u dvogodišnjoj dinamici.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na temelju provedenog istraživanja implementirane sugestije i prijedlozi korisnika.
Provođenje istraživanje zadovoljstva zaposlenih u dvogodišnjoj dinamici.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Na temelju provedenog istraživanja implementirane sugestije i prijedlozi zaposlenih.
Provođenje obuka o kvalitetu.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Provedena obuka najmanje jednom godišnje.

CILJ 3.3 - PRILAGOĐAVANJE SLUŽBENE STATISTIKE BIH STANDARDIMA U OBLASTI ZAŠTITE POVJERLJIVIH PODATAKA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Koordiniranje aktivnosti vezano za statističku povjerljivost i pristup mikropodacima.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Formirano Povjerenstvo za statističku povjerljivost i zaštitu podataka na razini službene statistike BiH. ✓ Uveden jedinstven način postupanja sa slučajevima pristupa mikropodacima za istraživačke namjene.
Primjena suvremenih metodoloških rješenja zaštite podataka.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Korištenje programskih paketa kao pomoć u procjeni potencijalnih rizika od identifikacije (τ-Argus, μ-Argus, SAS-Tool, R-paket sdcTable)
Razvoj integriranog, uslužno orijentiranog sustava pristupa podacima.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potpuno razvijen integrirani uslužno orijentiran pristup podacima pristup podacima za istraživačke namjene: u „zaštićenoj prostoriji“; na kodiranom CD-ROM-u i on-line pristup sa daljine.
Unaprijeđenje IT sigurnosne politike, zaštita opreme i podataka Agencije i entitetskih zavoda.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Korištenje modernih IT sigurnosnih rješenja; ✓ Izrađene IT sigurnosne procedure i naputaka; ✓ Izrađen Disaster recovery plan i procedura.

CILJ 3.4 - JAČANJE INSTITUCIONALNIH RESURSA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Koristištenje <i>Općeg modela aktivnosti za statističke organizacije</i> (Generic Activity Model for Statistical Organizations (GAMSO) koji opisuje i definira aktivnosti koje se odvijaju u organizaciji koja proizvodi službenu statistiku, kao i <i>Općeg statističkog informacijskog modela</i> GSIM (Generic Statistical Information Model).	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aktivnostima statističke institucije upravlja se sukladno <i>Općim modelom aktivnosti za statističke organizacije</i> (GAMSO).
Uspostava i primjena postupka upravljanja rizikom.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontinuirana izrada Registra rizika za organizaciju u cjelini i organizacijske dijelove.
Prema potrebi, reorganizacija organizacijske strukture statističkih institucija suglasno novim izazovima.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizacijska struktura osigurava učinkovitije slijeđenje organizacijskih aktivnosti.

CILJ 3.5 - JAČANJE MEĐINSTITUCIONALNIH ODNOSA	
Aktivnost	Rezultat aktivnosti
Razvijanje odnosa sa visokoškolskim institucijama i znanstveno-istraživačkom zajednicom.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potpisani sporazumi o poslovnoj suradnji sa visokoškolskim institucijama i znanstveno-istraživačkom zajednicom.
Sudjelovanje u međunarodnim programima pomoći za razvoj službene statistike BiH.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontinuirani razvoj službene statistike BiH.
Jačanje suradnje sa statističkim uredima susjednih zemlja.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potpisani sporazumi o suradnji sa statističkim uredima susjednih zemalja.
Izrada zajedničkih smjernica za proizvodnju statistike u suradnji s drugim službenim proizvođačima statistika.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uporaba zajedničkih smjernica pri statističkoj proizvodnji od strane službenih proizvođača statistika u Bosni i Hercegovini.

III. POKAZATELJI REZULTATA/UČINKA STRATEŠKIH CILJEVA

POKAZATELJI REZULTATA
Objavljeni rezultati statističkih istraživanja - priopćenja (broj)
Prosječno vrijeme utrošeno za ispunjavanje korisničkih zahtjeva (dan)
Statistička istraživanja koja se prikupljaju primjenom novih tehnoloških rješenja (broj)
Istraživanja koja su sezonski podešena - desezonirana (broj)
Zaposlenici koji sudjeluju u obukama (broj)
Sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima u kontekstu međunarodne suradnje (broj projekata, osoba i istraživanja)
Događaji uz učešće Agencije ili organizirani od strane Agencije u cilju promidžbe službene statistike (broj)
Statistički sadržaji koji se dijele na društvenim mrežama (broj)
Statistička istraživanja koja koriste nove izvore podataka (broj)
Statistička istraživanja koja koriste administrativne izvore podataka (broj)
Povećanje broja statističkih istraživanja kojima je mjeren kvalitet (broj)
Povećanje raspoloživih baza podataka koji se koriste u istraživačke namjene (broj)
POKAZATELJI UČINKA
Stopa dostupnosti rezultata službene statistike BiH u statističkim bazama EUROSTAT-a (%)
Izvršene statističke aktivnosti u oblasti društvenih statistika (%)
Izvršene statističke aktivnosti u oblasti ekonomskih statistika (%)
Izvršene statističke aktivnosti u oblasti poslovnih statistika (%)
Izvršene statističke aktivnosti u oblasti statistike poljoprivrede, šumarstva i zaštite okoliša (%)
Stopa usklađenosti objave službenih rezultata statističkih istraživanja s kalendarom objavljivanja (%)
Indeks zadovoljstva korisnika
Indeks zadovoljstva zaposlenika
Stopa dokumentiranih softverskih modula u odnosu na ukupan broj softverskih modula (%)
Stopa uporabe administrativnih registara, evidencija i baza podataka u statističkoj proizvodnji (%)
Stopa finalizacije sustava upravljanja metapodacima (%)
Godišnje povećanje pristupa internet stranici (%)
Stopa realizacije službenog Statističkog programa Bosne i Hercegovine (%)

IV. RIZICI PROVEDBE STRATEŠKIH CILJEVA

R. B.	OPIS RIZIKA	VJEROVATNOĆA ¹⁾ (m, s, v)	UTICAJ ²⁾ (n, u, v)	AKTIVNOST (Odgovor na rizik)
1	Obzirom na potrebu uvođenja novih mjera i instrumenata usklađivanja sustava službene statistike kroz usklađivanje s europskim pravnim okvirom, postojeći zakonodavni okvir onemogućava učinkovit razvoj, proizvodnju i diseminaciju službene statistike.	s	v	Donošenje novog zakonodavnog okvira (Zakon o statistici).
2	Nedostatak financijskih sredstava za određena anketna istraživanja može dovesti do neprovođenja ili kašnjenja u provedbi istih, što implicira neispunjenje obveza prema korisnicima statističkih podataka.	v	v	Komunikacija s donositeljima odluka (konsultacije o proračunu).
3	Povećanje broja novih zahtjeva za proizvodnjom europske statistike narušava redosljed prioriteta na poslovima harmonizacije službene statistike zbog čega iste neće biti moguće realizirati u planiranim rokovima, sa postojećim brojem i postojećim stručnim znanjima zaposlenih.	s	v	Informiranje donositelja odluka; suradnja sa fakultetima; sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima koje će doprinosti unapređenju znanja i vještina zaposlenih.
4	Neadekvatnost informacijsko-komunikacijske infrastrukture i tehnologija, kao i oslanjanje na zastarjelu tehnologiju uzrokuje zastoje, otežani rad i nemogućnost obavljanja planiranih zadataka.	v	v	Jasna nadležnost, preventivno održavanje, osiguranje rezervne opreme; planiranje obnavljanja IT infrastrukture, itd.
5	Objavljivanje povjerljivih statistika može dovesti do gubitka povjerenja davatelja statističkih podataka što za posljedicu može imati veći neodživ.	s	v	Provođenje i prilagođavanje sigurnosnih i politika zaštite podataka; obrazovanje zaposlenika
6	Neizlaženje u susret zahtjevima i potrebama korisnika može dovesti do gubitka povjerenja u službenu statistiku.	s	u	Praćenje potreba postojećih korisnika; prepoznati potencijalne nove korisnike i njihove potrebe.

1) **Vjerovatnoća** - m (mala); s (srednja); v (visoka)

2) **Utjecaj** - n (nizak); u (umjeren); v (visok)